

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0245/2013

28.6.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie ludobójstwa ze względu na płeć: brakujące kobiety?
(2012/2273 (INI))

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

Sprawozdawczyni: Antigoni Papadopoulou

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	14
OPINIA MNIEJSZOŚCI	18
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	19
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	23

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie ludobójstwa ze względu na płeć: brakujące kobiety?

(2012/2273 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w którym podkreśla się wartości wspólne państwom członkowskim, takie jak pluralizm, niedyskryminacja, tolerancja, sprawiedliwość, solidarność oraz równouprawnienie kobiet i mężczyzn, a także art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w którym określa się zasadę włączania problematyki płci w główny nurt życia społeczno-politycznego, stanowiąc, że we wszystkich swoich działaniach Unia zmierza do zniesienia nierówności oraz wspierania równouprawnienia mężczyzn i kobiet,
- uwzględniając art. 19 TFUE dotyczący zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć,
- uwzględniając art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konwencję ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW),
- uwzględniając deklarację pekińską oraz platformę działania przyjętą na IV Światowej Konferencji w sprawie Kobiet, która odbyła się w Pekinie w dniu 15 września 1995 r.¹ oraz swe rezolucje z dnia 18 maja 2000 r., 10 marca 2005 r. (Pekin + 10)² oraz 25 lutego 2010 r. (Pekin + 15)³,
- uwzględniając milenijne cele rozwoju (MCR) przyjęte na Szczycie Milenijnym ONZ we wrześniu 2000 r., w szczególności MCR dotyczący propagowania równości płci i równouprawnienia kobiet jako warunku wstępnego do likwidacji głodu, ubóstwa i chorób, wprowadzenia równości na wszystkich poziomach nauczania i we wszystkich dziedzinach pracy, równego zarządzania zasobami i równej reprezentacji w życiu publicznym i politycznym,
- uwzględniając europejski pakt na rzecz równouprawnienia płci (2011–2020) przyjęty przez Radę Europejską w marcu 2011 r.,
- uwzględniając Konsensus europejski w sprawie rozwoju,
- uwzględniając europejską konwencję o prawach człowieka i biomedycynie,
- uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie promowania przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego, w sprawie kary śmierci, tortur i innych form

---

¹ Dz.U. C 59 z 23.2.2001, s. 258.

² Dz.U. C 320 E z 15.12.2005, s. 247.

³ Dz.U. C 348 E z 21.12.2010, s. 11.

okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania, w sprawie obrońców praw człowieka, a także w sprawie dialogów na temat praw człowieka z państwami spoza UE, promowania i ochrony praw dziecka, a także w sprawie aktów przemocy wobec kobiet i zwalczania wszelkich form dyskryminacji kobiet ,

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 2 grudnia 1998 r., w których stanowi się, że roczna ocena wdrażania pekińskiej platformy działania opierać się będzie na kryteriach ilościowych i jakościowych oraz poziomach odniesienia,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 2 i 3 czerwca 2005 r., w których wzywa się państwa członkowskie i Komisję do wzmocnienia mechanizmów instytucjonalnych służących wspieraniu równouprawnienia płci i stworzenia ram umożliwiających ocenę realizacji pekińskiej platformy działania w celu zapewnienia monitorowania postępów w bardziej spójny i systematyczny sposób,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 5 i 6 grudnia 2007 r. w sprawie przeglądu realizacji pekińskiej platformy działania przez instytucje UE i państwa członkowskie, a także załączone do niej sprawozdanie opracowane przez prezydencję portugalską i potwierdzające wskaźniki dotyczące kobiet i ubóstwa,
- uwzględniając opracowaną przez Komisję „Strategię na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015” przedstawioną w dniu 21 września 2010 r. oraz załączony do niej dokument roboczy służb Komisji w sprawie działań zmierzających do wdrożenia strategii,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji dotyczący unijnego planu działania w sprawie równouprawnienia płci oraz uwłasnowolnienia kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju (2010–2015),
- uwzględniając wspólną deklarację ministrów UE ds. równouprawnienia płci z dnia 4 lutego 2005 r. w ramach przeglądu pekińskiej platformy działania po 10 latach, w której ponownie potwierdzono między innymi zdecydowane poparcie i zaangażowanie na rzecz pełnej i skutecznej realizacji pekińskiej platformy działania,
- uwzględniając konkluzje przyjęte w dniu 15 marca 2013 r. podczas 57. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet, w których po raz pierwszy w międzynarodowym tekście wyraźnie uznano zjawisko zabójstw ze względu na płeć lub „kobietobójstw”,
- uwzględniając opracowane w 2011 roku międzyagencyjne oświadczenie zatytułowane „Zapobieganie praktykom wyboru płci uwarunkowanym postrzeganiem płci w ujęciu społeczno-kulturowym”, przedstawione przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka (OHCHR), Fundusz Ludnościowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNFPA), Fundusz ONZ na rzecz Dzieci (UNICEF), Jednostkę ONZ ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet (UN WOMEN) i Światową Organizację Zdrowia (WHO),
- uwzględniając program działania i deklarację Międzynarodowej Konferencji ONZ na rzecz Ludności i Rozwoju, która odbyła się w Kairze w 1994 r., kluczowe działania mające na celu ich dalsze wdrażanie, a także rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 65/234 w sprawie działań następczych po Międzynarodowej Konferencji ONZ na rzecz Ludności i Rozwoju po 2014 r. (grudzień

2010 r.),

- uwzględniając swą rezolucję z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie równości płci oraz równouprawnienia kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju¹, w szczególności jej ustęp 37,
  - uwzględniając swą rezolucję z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2009 oraz polityki UE w tym zakresie², w szczególności jej ustęp 76, w którym podkreślono konieczność eliminowania wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym aborcję podyktowaną płcią dziecka,
  - uwzględniając swą rezolucję z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2011 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie³,
  - uwzględniając swą rezolucję z dnia 11 października 2007 r. w sprawie zabójstw kobiet (kobietobójstwa) w Ameryce Środkowej i Meksyku oraz roli Unii Europejskiej w zwalczaniu tego zjawiska⁴,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz opinię Komisji Rozwoju (A7-0245/2013),
- A. mając na uwadze, że termin „ludobójstwo ze względu na płeć” jest płciowo neutralnym określeniem służącym do opisania procederu systematycznego, celowego i uwarunkowanego płciowo masowego zabijania ludzi o określonej płci, co stanowi coraz bardziej palący i rzadko sygnalizowany problem w szeregu krajów; mając na uwadze, że w sprawozdaniu tym analizuje się szczególnie przyczyny, aktualne tendencje, konsekwencje i sposoby walki z praktykami selekcji płci uwarunkowanymi postrzeganiem płci w ujęciu społeczno-kulturowym, które przyjmują również formy dzieciobójstwa i przemocy poprzez selekcję ze względu na płeć (do określenia zabijania kobiet i dziewcząt, jako najbardziej ekstremalnego wyrazu dyskryminacji i przemocy wobec kobiet stosowano inne terminy, takie jak kobietobójstwo, którego dotyczy specjalne sprawozdanie Parlamentu⁵);

---

¹ Teksty przyjęte: P6_TA(2008)0103.

² Teksty przyjęte: P7_TA(2010)0489.

³ Teksty przyjęte: P7_TA(2012)0503.

⁴ Teksty przyjęte: P6_TA(2007)0431.

⁵ W październiku 2007 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie zabójstw kobiet (kobietobójstwa) w Ameryce Środkowej i Meksyku oraz roli Unii Europejskiej w zwalczaniu tego zjawiska. Parlament potępił ponownie to zjawisko w najnowszym rocznym sprawozdaniu dotyczącym praw człowieka przyjętym w grudniu 2010 r. O kobietobójstwie jest również mowa w wytycznych UE w sprawie przemocy wobec kobiet przyjętych przez Radę UE w grudniu 2008 r. W kwietniu 2009 r. prezydencja UE wydała oświadczenie, w którym z zadowoleniem przyjęła rozpoczęcie procesu w IACtHR, zaś w czerwcu 2010 r. wysoka przedstawiciel UE Catherine Ashton wydała w imieniu UE oświadczenie, w którym wyraziła zaniepokojenie zjawiskiem kobietobójstwa

- B. mając na uwadze, że mimo wprowadzenia w ostatnim czasie przepisów zakazujących praktyk w zakresie selekcji płci, dziewczęta są w dalszym ciągu w nieproporcjonalnym stopniu ofiarami bezwzględnej dyskryminacji płciowej, która obejmuje nierzadko także nienarodzone płody płci żeńskiej, które są poddawane aborcji, porzucane lub zabijane tylko ze względu na ich płeć;
- C. mając na uwadze szacunki, które wskazują, że już w roku 1990 skutkiem selekcji płci była luka demograficzna w obrębie populacji światowej obejmująca ponad 100 mln kobiet¹; mając na uwadze, że według najnowszych szacunków liczba kobiet, których „brakuje” w populacji światowej, wzrosła do niemal 200 mln²;
- D. mając na uwadze, że ludobójstwo ze względu na płeć stanowi globalny problem nie tylko w Azji i Europie, lecz także w Ameryce Północnej, Afryce i Ameryce Łacińskiej; mając na uwadze, że selekcja płci jest zjawiskiem powszechnym, a ciężarne kobiety celowo lub pod naciskiem decydują się nie rodzić dziewczynek, ponieważ dziewczynki są uważane za obciążenie dla społeczeństwa;
- E. mając na uwadze wyjątkowe zaburzenie wskaźników struktury płci na terenie Azji, w szczególności w Chinach, Indiach i Wietnamie; mając na uwadze, że w roku 2012 w Chinach na każde 100 dziewczynek rodziło się 113 chłopców, a w Indiach i Wietnamie na każde 100 dziewczynek rodziło się 112 chłopców³;
- F. mając na uwadze, że w niektórych państwach Europy wskaźniki struktury płci są wyjątkowo zaburzone, co potwierdzają dane z roku 2012, według których w Albanii, Armenii, Azerbejdżanie i Gruzji na każde 100 dziewczynek rodziło się 112 chłopców⁴;
- G. mając na uwadze, że praktyka ludobójstwa ze względu na płeć jest najczęściej głęboko zakorzeniona w kulturach, dla których charakterystyczne są preferowanie synów, brak równouprawnienia, uporczywa dyskryminacja i utrzymujące się stereotypy wobec córek, a w niektórych przypadkach występuje też w krajach stosujących politykę rządową opartą na przymusie;
- H. mając na uwadze, że zjawisko preferowania synów jest głęboko zakorzenione, stanowi część wieloletnich tradycji i pozostaje związane z kwestiami takimi, jak dziedziczenie majątku, uzależnienie starzejących się rodziców od wsparcia ekonomicznego i bezpieczeństwa zapewnianego przez synów, przedłużenie nazwiska i linii rodowej oraz chęć uniknięcia kłopotów finansowych przez zaoszczędzenie na tradycyjnie wysokich

---

w Ameryce Łacińskiej, potępiając wszelkie formy przemocy uwarunkowanej płcią oraz odrażającą zbrodnię kobietobójstwa i z radością przyjęła wyrok IACtHR.

¹ Amartya Sen, *More Than 100 Million Women Are Missing* (Brakuje ponad 100 milionów kobiet), *The New York Review of Books*, Vol. 37, No. 20, (20 grudnia 1990 r.), tekst dostępny pod adresem: <http://www.nybooks.com/articles/3408>

² *Arkusze informacyjne ONZ: International Women's Day 2007* (Międzynarodowy Dzień Kobiet 2007), publikacja dostępna pod adresem: <http://www.un.org/events/women/iwd/2007/factsfigures.shtml>

³ Mapa świata według wskaźników struktury płci przy narodzinach: http://en.worldstat.info/World/List_of_countries_by_Sex_ratio_at_birth

⁴ http://en.worldstat.info/World/List_of_countries_by_Sex_ratio_at_birth

kosztach posagu wręczanego córkom;

- I. mając na uwadze, że nieodpowiednie systemy zabezpieczenia społecznego i programy ubezpieczania rodzin mogą w niektórych kulturach w sposób zwodniczy prowadzić do zjawiska preferowania synów oraz praktyk w zakresie selekcji płci;
- J. mając na uwadze, że praktyki w zakresie selekcji płci prowadzą do naruszenia równowagi płci w obrębie społeczeństw, powodują zniekształcenie wskaźników struktury płci, a także wywierają skutki gospodarcze i społeczne; mając na uwadze, że brak równowagi płci w postaci nadmiaru mężczyzn w dłuższej perspektywie czasowej wpływa negatywnie na stabilność społeczną, prowadząc do ogólnego wzrostu przestępczości, frustracji, przemocy, handlu ludźmi, niewolnictwa seksualnego wykorzystywania, prostytutki i gwałtów;
- K. mając na uwadze, że patriarchalna kultura stałego preferowania synów nie tylko utrwała stereotypy i pogłębia deficyt demokracji oraz nierówności między płciami, lecz także dyskryminuje kobiety, a tym samym utrudnia im pełne korzystanie z dobrodziejstw równego traktowania oraz równych szans we wszystkich dziedzinach życia;
- L. mając na uwadze, że fakt występowania praktyk w zakresie selekcji płci, wyższych wskaźników śmiertelności wśród małych dziewczynek oraz niższej niż wśród chłopców liczby zapisów dziewczynek do szkół może sugerować dominację w niektórych społeczeństwach kultury preferowania synów, dlatego też w tym kontekście istotne jest przeanalizowanie oraz wskazanie, czy tego rodzaju zjawiskom towarzyszą dalsze przejawy deficytu demokracji w odniesieniu do dziewczynek, takie jak pogorszenie ich dostępu do wyżywienia, edukacji, opieki zdrowotnej, urządzeń sanitarnych, zdatnej do picia wody, opieki medycznej i wsparcia socjalnego, w celu określenia skutecznych metod zwalczania tych zjawisk;
- M. mając na uwadze, że problem deficytu demokracji wśród kobiet w wielu krajach nie może zostać rozwiązany z uwagi na brak wiarygodnych danych statystycznych dotyczących monitorowania narodzin i zgonów;
- N. mając na uwadze, że uwłasnowolnienie kobiet pomoże w promowaniu zmian zachowań i zmian społecznych potrzebnych do wyeliminowania praktyk selekcji płci w dłuższej perspektywie czasowej;
- O. mając na uwadze, że wyeliminowanie praktyk selekcji płci to złożony proces, który wymaga zastosowania szeregu wzajemnie powiązanych strategii i metod, w tym organizacji specjalistycznych szkoleń dla przedstawicieli personelu medycznego, aby mogli oni doradzać w kwestii praktyk selekcji płci i zapobiegać takim praktykom w UE i na całym świecie;
- P. mając na uwadze, że działania budujące wsparcie, środki polityczne oraz wzorcowe praktyki, takie jak prowadzona w Chinach kampania „Care for Girls”, która jest ukierunkowana na pogłębianie świadomości wartości dziewcząt, a także realizowany w Indiach program „Balika Samriddhi Yojana”, w ramach którego udziela się dotacji na kształcenie dziewcząt z ubogich rodzin, są niezbędne do zmiany nastawienia wobec dziewcząt i kobiet;

- Q. mając na uwadze znaczący sukces Korei Południowej jako państwa, w którym zniwelowano niekorzystne zjawisko wysoce zakłóconej struktury płci, doprowadzając do obniżenia wskaźnika liczby urodzeń chłopców z poziomu 114 chłopców na każde 100 dziewczynek w roku 1994 do poziomu 107 chłopców na każde 100 dziewczynek w roku 2010¹;
1. podkreśla, że ludobójstwo ze względu na płeć jest poważnym przypadkiem naruszenia praw człowieka i przestępstwem, które wymusza podjęcie skutecznych działań zmierzających do zajęcia się wszystkimi głównymi przyczynami kultury patriarchy i wykorzenienia ich;
  2. podkreśla, że wszystkie państwa i rządy zobowiązane są promować i chronić prawa człowieka oraz zapobiegać dyskryminacji, co jest podstawą działań na rzecz wyeliminowania wszelkich form przemocy wobec kobiet;
  3. wzywa rządy do opracowania i zastosowania środków powodujących głęboką zmianę mentalności i stosunku do kobiet, jak również do zwalczania szkodliwych przekonań i zachowań, które podtrzymują przemoc wobec kobiet;
  4. wzywa rządy do wyraźnego uznania kobietobójstwa lub ludobójstwa ze względu na płeć za zbrodnię, a w konsekwencji do opracowania i zastosowania środków prawnych umożliwiających przeprowadzenie śledztwa w przypadku kobietobójstwa, aby agresorzy zostali postawieni przed sądem, a kobiety, którym udało się przeżyć, miały łatwy dostęp do służby zdrowia i długoterminowego wsparcia;
  5. podkreśla, że w rozumieniu Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz deklaracji pekińskiej i platformy działania wszelkie naciski wywierane na kobietę przez rodzinę lub społeczeństwo w celu przeprowadzenia aborcji ze względu na płeć stanowią przypadki przemocy fizycznej i psychologicznej;
  6. zwraca uwagę, że wyplenienie praktyk selekcji ze względu na płeć to skomplikowany proces wymagający przyjęcia szeregu wzajemnie powiązanych podejść i metod, od zbadania przyczyn leżących u źródła tych praktyk oraz czynników kulturowych i społeczno-gospodarczych krajów, w których preferuje się synów/mężczyzn, po prowadzenie kampanii na rzecz praw i statusu dziewcząt i kobiet oraz wprowadzanie przepisów i regulacji w tym zakresie; w szerszym kontekście uważa, że jedynym trwałym sposobem zapobieżenia dalszemu rozwijaniu praktyk selekcji płci jest propagowanie równej wartości obu płci w każdym społeczeństwie;
  7. podkreśla potrzebę wspierania dogłębnych analiz i badań naukowych dotyczących głównych przyczyn praktyk w zakresie selekcji płci w celu propagowania badań tych charakterystycznych dla niektórych krajów zwyczajów i tradycji, które mogą prowadzić do selekcji płci, oraz badań społecznych konsekwencji selekcji płci, a także wzywa Komisję do podjęcia działań w tym względzie;

---

¹ UNFPA, Sprawozdanie z międzynarodowych warsztatów dotyczących zniekształceń wskaźników struktury płci przy narodzinach: Addressing the Issue and the Way Forward, październik 2011 r.

8. apeluje o szczegółowe przeanalizowanie motywów finansowych i gospodarczych leżących u podstaw praktyk selekcji opartej na płci i przyczyniających się do nich; wzywa ponadto rządy do aktywnego zajęcia się obciążeniami, jakie mogą spoczywać na rodzinach, a tym samym prowadzić do zjawiska nadwyżki mężczyzn;
9. podkreśla znaczenie opracowania przepisów zwalczających selekcję w oparciu o płć, które powinny obejmować pakiety ochrony socjalnej dla kobiet, lepsze monitorowanie wdrażania obowiązujących przepisów i silniej skupiać się na kulturowych i społeczno-gospodarczych przyczynach tego zjawiska, aby zająć się jego rozwiązaniem w trwały i całościowy sposób, utrzymując przy tym w mocy równouprawnienie płci i zachęcając do czynnego udziału ze strony społeczeństwa obywatelskiego;
10. wzywa rządy do wyeliminowania deficytów demokracji i próżni legislacyjnych, do walki z utrzymującymi się przejawami dyskryminacji dziewczynek, do zapewnienia kobietom prawa dziedziczenia, do egzekwowania krajowych przepisów gwarantujących równość kobiet i mężczyzn wobec prawa we wszystkich dziedzinach życia, a także do uwłasnowolnienia dziewcząt i kobiet w wymiarze gospodarczym, edukacyjnym i politycznym;
11. wzywa Komisję do wspierania i stymulowania wszelkich inicjatyw zmierzających do propagowania świadomości na temat dyskryminacji ze względu na płć, w tym ludobójstwa ze względu na płć, a także do znalezienia skutecznych środków walki z tym zjawiskiem poprzez poradnictwo, pomoc, wykorzystanie odpowiednich strategii politycznych i finansowania, w ramach swoich stosunków zewnętrznych, pomocy humanitarnej i włączania problematyki płci w główny nurt życia społeczno-politycznego;
12. zwraca uwagę, że niepowodzenie w uwłasnowolnieniu kobiet i dziewcząt, jak również niepodejmowanie wysiłków, by zmienić normy i struktury społeczne, mają poważne konsekwencje prawne, etyczne, zdrowotne oraz w zakresie praw człowieka i w skali długoterminowej mogą pociągnąć za sobą katastrofalne skutki przynoszące szkodę społeczeństwom, które się tego dopuszczają;
13. podkreśla, że według kilku badań brak równowagi płciowej mógłby prowadzić do nasilenia się nielegalnego handlu dla celów zawarcia małżeństwa lub wykorzystywania seksualnego, przemocy wobec kobiet, małżeństw dzieci i małżeństw przedwczesnych lub pod przymusem, oraz do HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową, zagrażając tym samym stabilności i bezpieczeństwu społecznemu, zagrażający tym samym stabilności i bezpieczeństwu społecznemu; domaga się zatem wyczerpującego przeglądu ewentualnych konsekwencji, jakie niesie za sobą postępująca nadwyżka mężczyzn dla zdrowia, gospodarki i bezpieczeństwa;
14. wspiera odpowiednie reformy oraz procesy stałego monitorowania i skutecznego wdrażania przepisów gwarantujących równouprawnienie płci oraz zakazujących dyskryminacji, szczególnie w krajach o niskim lub średnim dochodzie lub będących w okresie transformacji;

15. wzywa Komisję do podjęcia intensywnych działań na rzecz zapobiegania praktykom selekcji płci uwarunkowanym postrzeganiem płci w ujęciu społeczno-kulturowym, które nie będą przejawiały się nakładaniem ograniczeń w dostępie do usług i technik medycznych w dziedzinie zdrowia reprodukcyjnego, ale w promowaniu ich odpowiedzialnego wykorzystywania, a także do wprowadzenia i wzmocnienia wytycznych, do zapewnienia personelowi medycznemu specjalistycznego przeszkolenia w zakresie poradnictwa dotyczącego praktyk selekcji płci i zapobiegania im, z wyłączeniem rzadkich i uzasadnionych przypadków chorób genetycznych związanych z płcią, a także do zapobiegania wykorzystaniu i promowaniu rozwiązań technicznych w celu selekcji płci lub w celach komercyjnych;
16. podkreśla, że ustawodawstwo w zakresie zarządzania praktykami selekcji płci lub ich ograniczania musi chronić prawo kobiet do dostępu do legalnych technologii i usług medycznych z zakresu zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego bez zgody małżonka, zapewnić efektywne wdrażanie przepisów i nakładanie odpowiednich sankcji na osoby łamiące prawo;
17. zachęca rządy i środowisko medyczne do większego zaangażowania i ściślejszej współpracy, a także do wprowadzenia surowszych wytycznych dotyczących samoregulacji klinik i szpitali w celu aktywnego zapobiegania selekcji płci jako działalności prowadzonej dla korzyści finansowych;
18. wzywa Komisję i państwa członkowskie do identyfikowania klinik w Europie, które przeprowadzają aborcje ze względu na płeć, udostępnienia danych statystycznych na ten temat i opracowania godnych naśladowania praktyk w celu zapobiegania tym aborcjom;
19. uznaje, że gwarantowanie i promowanie praw dziewcząt i kobiet przez zapewnienie im równych szans, szczególnie w dziedzinie edukacji i zatrudnienia, ma istotne znaczenie dla zwalczania seksizmu i utworzenia społeczeństwa, w którym faktycznie przestrzega się zasady równości kobiet i mężczyzn; podkreśla fakt, że poprawa poziomu wykształcenia, możliwości zatrudnienia i zintegrowanej opieki zdrowotnej, obejmującej usługi zdrowotne w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego dla kobiet, mają kluczowe znaczenie w dążeniach do wyeliminowania praktyk selekcji płci – od aborcji po dzieciobójstwo – a także dla osiągnięcia ogólnego wzrostu gospodarczego w krajach rozwijających się oraz ograniczenia ubóstwa; podkreśla, że uwłasnowolnienie kobiet oraz zaangażowanie mężczyzn stanowią klucz do zwalczania nierówności płciowej i promowania zmian zachowania i zmian społecznych, koniecznych do wyeliminowania w perspektywie długoterminowej praktyk selekcji w oparciu o płeć;
20. w związku z tym wzywa Komisję do wspierania rozwoju takiego otoczenia edukacyjnego i społecznego, w którym obie płcie byłyby szanowane i traktowane na równi i w którym uznawałoby się na równi umiejętności i potencjał obu płci, bez stereotypów i przejawów dyskryminacji, przy jednoczesnym intensywniejszym włączaniu problematyki płci w główny nurt życia społeczno-politycznego oraz wzmacnianiu równych szans i równego partnerstwa;
21. wzywa Komisję i odpowiednie organizacje międzynarodowe do wspierania programów edukacyjnych ukierunkowanych na równouprawnienie kobiet i umożliwiających im wzmocnienie poczucia własnej wartości, zdobycie wiedzy oraz podejmowanie decyzji

dotyczących ich życia, zdrowia i zatrudnienia, a także pozwalających im na niezależność finansową;

22. wzywa Komisję, ESDZ i rządy państw trzecich do opracowania kampanii uświadamiających i informujących w celu promowania zasady równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz do spowodowania wzrostu wrażliwości społecznej w stosunku do potrzeby wzajemnego poszanowania praw człowieka każdej osoby w związku, szczególnie pod względem prawa własności, prawa do pracy, do należytej opieki zdrowotnej, do sprawiedliwości i edukacji;
23. przywołuje milenijne cele rozwoju oraz podkreśla, że dostęp do edukacji i opieki zdrowotnej, w tym do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tej dziedzinie, stanowi podstawowe prawo człowieka; podkreśla potrzebę poczynienia specjalnych i wyraźnych odniesień do ludobójstwa ze względu na płeć oraz kwestii związanych z selekcją płci w ramach dialogu i w sprawozdaniach dotyczących MCR, a także na innych międzynarodowych forach wymiany doświadczeń;
24. podkreśla, że zdolność kobiet do korzystania z przysługujących im praw łączy się nierozdzielnie z ich zdolnością do indywidualnego podejmowania decyzji, niezależnie od ich małżonków, dlatego zagwarantowanie kobietom dostępu do edukacji, pracy, opieki zdrowotnej, swobodnego dostępu do antykoncepcji, do konta bankowego bez konieczności uzyskiwania zgody lub zezwolenia małżonka bądź innej osoby ma kluczowe znaczenie;
25. wzywa rządy państw partnerskich do ograniczenia kosztów opieki zdrowotnej za leczenie dzieci, zwłaszcza dziewczynek, które niejednokrotnie umierają w wyniku złej lub nieodpowiedniej opieki, jaką otrzymują;
26. wzywa rządy do polepszenia dostępu kobiet do opieki zdrowotnej, szczególnie dla kobiet w ciąży i matek, do edukacji, rolnictwa, kredytów i mikropożyczek, majątku oraz do zapewnienia im szans ekonomicznych;
27. wzywa do położenia szczególnego nacisku na stworzenie warunków do wprowadzenia w krajach rozwijających się systemów opartych na solidarności, między innymi poprzez utworzenie funduszy emerytalnych, co doprowadzi do zmniejszenia obciążenia ekonomicznego rodzin i jednostek, ograniczając ich zależność od dzieci płci męskiej oraz występowanie zjawiska preferowania synów;
28. zauważa, że praktyki w zakresie selekcji płci utrzymują się nawet w dostatnich regionach, których mieszkańców charakteryzuje wysoki poziom wykształcenia;
29. zachęca do rozwoju mechanizmów wsparcia dla kobiet i rodzin, w ramach których kobiety mogłyby uzyskiwać informacje i porady na temat zagrożeń i niebezpieczeństw związanych z praktykami selekcji płci, a także otrzymywać pomoc w przypadku presji na usunięcie płodów płci żeńskiej;
30. zachęca społeczeństwo obywatelskie oraz jednostki administracji publicznej do wspólnej organizacji kampanii informacyjnych i społecznych dotyczących negatywnych skutków praktyk selekcji płci, które mogą dotknąć matkę;

31. wzywa Komisję do udzielenia wsparcia technicznego i finansowego innowacyjnym działaniom i programom edukacyjnym zmierzającym do zainicjowania debaty publicznej oraz szerszego uświadomienia równej wartości dziewcząt i chłopców, wykorzystując do tego wszystkie dostępne media i sieci społecznościowe w celu dotarcia do młodych ludzi, przywódców religijnych i duchowych, nauczycieli, liderów społeczności lokalnych i innych wpływowych osób oraz ich zaangażowania w celu zmiany uwarunkowanego kulturowo nastawienia do równouprawnienia płci w danym społeczeństwie i uwypuklenia potrzeby niedyskryminacyjnych zachowań;
32. wzywa UE do zdecydowanego podkreślenia aspektu płci we wszystkich partnerstwach i rozmowach z krajami rozwijającymi się oraz do podkreślenia w nich kwestii uwłasnowolnienia kobiet, jak stwierdzono w Konsensusie europejskim w sprawie rozwoju; uważa ponadto, że konieczne jest uwzględnianie aspektu płci na wszystkich etapach wsparcia budżetowego, m.in. przez promowanie dialogu ze stowarzyszeniami kobiet w krajach rozwijających się i poprzez wprowadzanie wskaźników w rozbiciu na płeć;
33. wzywa władze zainteresowanych państw do wzmocnienia systemów monitorowania i zbierania danych statystycznych na temat wskaźników struktury płci, a także do podjęcia działań w celu usunięcia ewentualnych przypadków zakłócenia równowagi; wzywa w związku z tym do bliższej współpracy między UE, agencjami ONZ i innymi partnerami międzynarodowymi oraz rządami partnerskimi;
34. wzywa Komisję i wszystkie zainteresowane strony do podjęcia niezbędnych działań ustawodawczych lub działań o innym charakterze w celu zagwarantowania penalizacji praktykowania przymusowych aborcji i chirurgicznych zabiegów przerywania ciąży ze względu na płeć w przypadku braku uprzedniej, świadomej zgody kobiety lub braku jej wiedzy na temat charakteru przeprowadzanej interwencji;
35. wzywa rządy i wszystkie zainteresowane strony do zagwarantowania skutecznego wdrażania przepisów dotyczących selekcji płci oraz do zagwarantowania, by na osoby łamiące prawo nałożone zostały odpowiednie sankcje;
36. wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy z innymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi, takimi jak ONZ, WHO, UNICEF, OCHCHR, UNFPA i UN Women w celu podjęcia walki z praktykami selekcji płci oraz zwalczania ich głównych przyczyn we wszystkich krajach, a także do połączenia sił z rządami, parlamentami, zainteresowanymi stronami, środkami masowego przekazu, organizacjami pozarządowymi, organizacjami kobiecymi oraz innymi podmiotami społecznymi w celu podniesienia poziomu świadomości na temat ludobójstwa ze względu na płeć oraz sposobów zapobiegania temu procederowi;
37. wzywa Komisję i ESDZ do współpracy z wyżej wymienionymi organizacjami międzynarodowymi w celu podjęcia walki z praktykami selekcji płci oraz zwalczania ich głównych przyczyn we wszystkich krajach, a także do połączenia sił z rządami, parlamentami, zainteresowanymi stronami, środkami masowego przekazu, organizacjami pozarządowymi, organizacjami kobiecymi oraz innymi podmiotami społecznymi w celu podniesienia poziomu świadomości na temat ludobójstwa ze względu na płeć oraz sposobów zapobiegania temu procederowi;

38. wzywa Komisję oraz ESDZ, by dyskutując na temat pakietów pomocy humanitarnej, priorytetowo traktowały kwestię ludobójstwa ze względu na płeć w programie dialogu politycznego z zainteresowanymi państwami trzecimi, zlecając im nadanie priorytetowego charakteru działaniom zmierzającym do wykorzenia ludobójstwa ze względu na płeć, a także podniesienie poziomu świadomości wokół tej kwestii oraz naciskając na zapobieganie temu procederowi;
39. wzywa UE i jej kraje partnerskie do poprawy, poprzez współpracę na rzecz rozwoju, monitorowania i gromadzenia danych dotyczących struktury płci przy narodzinach oraz do podjęcia natychmiastowych działań w celu zwalczania możliwych zakłóceń równowagi; podkreśla, że międzynarodowe umowy handlowe oraz umowy o współpracy powinny zawierać klauzule dotyczące dyskryminacji ze względu na płeć.
40. wzywa Unię Europejską do zastosowania podejścia opartego o ochronę praw człowieka, które obejmowałoby wszystkie prawa człowieka, oraz do uwzględnienia znaczenia promowania, poszanowania i wykonywania praw kobiet i dziewcząt, w tym praw seksualnych i reprodukcyjnych, oraz uwłasnowolnienia ich, a także równouprawnienia kobiet i mężczyzn jako warunków koniecznych do zwalczania problemu ludobójstwa ze względu na płeć, co byłoby istotną kwestią w programie polityki rozwoju po roku 2015;
41. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i rządów państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Termin „ludobójstwo ze względu na płeć” jest płciowo neutralnym określeniem służącym do opisanego procederu celowego zabijania osób z powodu ich płci.

Najnowsze szacunki dotyczące struktury płci wskazują, że w populacji światowej „brakuje” niemal 200 mln kobiet. Stanowi to niezwykle gwałtowny wzrost w stosunku do roku 1990, kiedy to liczba ta była równa 100 mln. Dziewczęta są w dalszym ciągu ofiarami bezwzględnej dyskryminacji płciowej z uwagi na zjawisko dokonywania wyboru płci dziecka, przeprowadzania aborcji i porzucania lub zabijania dziewczynek tylko ze względu na ich płeć.

Do selekcji płci może dochodzić jeszcze przed potwierdzeniem zajścia w ciążę, podczas trwania ciąży (w drodze określania płci i selektywnej aborcji), a także po narodzinach (dzieciobójstwo lub porzucenie dziecka). Selekcja płci jest niekiedy związana z chęcią zrównoważenia struktury rodziny, niemniej znacznie częściej preferowani są chłopcy, gdyż w niektórych kulturach córki tradycyjnie uznaje się za obciążenie.

Ludobójstwo ze względu na płeć jest problemem globalnym, dotykającym nie tylko Azję i Europę, lecz także Amerykę Północną, Afrykę i Amerykę Łacińską. W krajach, w których mają miejsce tego rodzaju praktyki, często rodzi się więcej chłopców, niż wynika to z uwarunkowanej biologicznie proporcji 106 chłopców na 102 dziewczynki. Na przykład w roku 2011 w Chinach na każde 100 dziewczynek urodziło się 113 chłopców, natomiast w Indiach na każde 100 dziewczynek urodziło się 112 chłopców.

Niemniej jednak dane dotyczące liczby aborcji i praktyk selekcji płci dokonywanych przed narodzinami należy traktować z ostrożnością, gdyż na strukturę płci przy narodzinach może wpływać szereg innych czynników. Przypadki urodzeń dzieci płci żeńskiej mogą nie być rejestrowane, a statystyki mogą nie uwzględniać dziewczynek zabijanych krótko po urodzeniu lub oddawanych do adopcji. Pomimo stosowania terminu „struktura płci przy narodzinach” w wielu krajach nie istnieją wiarygodne informacje w zakresie rejestracji narodzin, w związku z tym zastępczo wykorzystuje się wskaźnik struktury płci w wieku dziecięcym (od narodzin do 4 lat lub od narodzin do 6 lat). Na jego wysokość może również wpływać niedoszacowanie liczby dziewcząt w spisach powszechnych, a także dyskryminacyjne praktyki dotyczące dostępu do wyżywienia i opieki zdrowotnej, przekładające się na wzrost śmiertelności dziewczynek w okresie poporodowym.

Główna przyczyna

Główną przyczyną tego zjawiska jest głęboko zakorzenione preferowanie synów, które wynika z doświadczeń kulturowych i gospodarczych, a która jest ponadto uwydatniona przez spadającą płodność oraz presję na posiadanie mniejszej rodziny. W niektórych kulturach powszechne jest przekonanie, że to syn może zapewnić starzejącym się rodzicom wsparcie ekonomiczne, gdyż to właśnie jemu z uwagi na tradycję przypada spadek. Przeświadczenie to jest silniejsze w krajach, w których nie istnieją systemy zabezpieczeń społecznych, w tym ubezpieczeń społecznych. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że syn noszący nazwisko rodowe jest źródłem szacunku, co ma związek z rolą linii rodowych.

Kultura, w której utrwalone jest zjawisko preferowania synów, pogłębia nierówności między płciami i stereotypy dotyczące kobiet, uniemożliwiając im pełne korzystanie z dobrodziejstw równego traktowania w zatrudnieniu lub z szans edukacyjnych, co ma miejsce w wielu krajach. Dziewczęta muszą zmagać się z różnymi przejawami deficytu demokracji, takimi jak nierówny dostęp do wyżywienia, edukacji, opieki zdrowotnej, podstawowej infrastruktury, takiej jak chociażby urządzenia sanitarne, wody zdatnej do picia, opieki medycznej i wsparcia socjalnego. Wszystkie te czynniki zagrażają obecnemu i przyszłemu zdrowiu oraz dobrobytowi dziewcząt, mogą też prowadzić do większej śmiertelności wśród kobiet niż wśród mężczyzn.

Uchwalenie odpowiednich przepisów i ich wdrożenie jest niezbędne, by uregulować kwestię selekcji płci i praktyki w tym zakresie. Kontrola realizacji tego zadania jest tym trudniejsza, że lekarze i dostawcy sprzętu czerpią zyski z przeprowadzania tego rodzaju interwencji.

Konsekwencje ludobójstwa ze względu na płeć

Zniekształcenie struktury płci niesie ze sobą różne skutki. Prowadzi ono do dominacji mężczyzn w społeczeństwie, co nie pozostaje bez konsekwencji gospodarczych i społecznych. Mężczyźni mają trudności ze znalezieniem partnerki, co skutkuje zjawiskiem przymusowych ślubów, prostytucji, handlu ludźmi w celu zawarcia małżeństwa lub w celach wykorzystywania seksualnego. Rezultatem tego typu okoliczności jest naruszanie praw człowieka oraz niepokoje społeczne. Preferencyjne traktowanie mężczyzn oraz wywierana na kobiety presja, aby rodziły synów, prowadzi także do większej liczby samobójstw w niektórych spośród tych krajów.

Walka z ludobójstwem ze względu na płeć

Zapobieganie praktykom selekcji płci uwarunkowanym postrzeganiem płci w ujęciu społeczno-kulturowym wymaga dużego zaangażowania, a także podejmowania długotrwałych i wspólnych wysiłków przez Komisję, rządy, społeczeństwo obywatelskie, agencje międzynarodowe i wszystkie inne podmioty działające na rzecz równouprawnienia płci. Zniekształcona struktura płci stanowi niedopuszczalny przejaw dyskryminacji płciowej wobec dziewcząt i kobiet oraz naruszenie praw człowieka. Ludobójstwo ze względu na płeć pozostanie przestępstwem i poważnym naruszeniem praw człowieka, chyba że nastąpi skuteczne wykorzenienie wszystkich głównych przyczyn prowadzących do występowania zjawiska preferowania synów.

Po pierwsze, konieczne jest niezwłoczne przeprowadzenie dogłębnych badań naukowych tychże przyczyn. Niezbędne jest wspieranie zbierania wiarygodnych danych statystycznych na temat struktury płci przy narodzinach, śmiertelności dzieci, a także dostrzeżonych praktyk selekcji płci na poziomie mikrospołecznym, krajowym i niższym niż krajowy. Należy rozpocząć od niewielkich grup, takich jak społeczności wiejskie, oraz wspierać przeprowadzanie analiz ilościowych i jakościowych zmierzających do wyeliminowania przyczyn i skutków na poziomach niższych niż krajowy. Dane te są niezbędne w celu stworzenia solidnej bazy dowodowej dla dokładnie zaplanowanych i skoordynowanych strategii i działań politycznych.

Po drugie, należy promować odpowiedzialne korzystanie z rozwiązań technologicznych.

Zadanie to winno spoczywać na stowarzyszeniach pracowników ochrony zdrowia, a polegać na wprowadzaniu i wzmacnianiu wytycznych, zapewnianiu personelowi medycznemu bardziej specjalistycznego przeszkolenia, aby zapobiec praktykom selekcji płci w placówkach ochrony zdrowia. Ponadto należy wprowadzić wymóg posiadania zezwoleń przez lekarzy oraz rejestrowania sprzętu i placówek, w których jest on wykorzystywany, a także wprowadzić procedury umożliwiające analizowanie ewidencji. Określanie płci i praktyki w zakresie selekcji płci przynoszą zyski lekarzom i dostawcom pewnych urządzeń medycznych służących do określania i selekcji płci, dlatego też należy zakazać reklam usług dotyczących selekcji płci oraz podjąć działania zapobiegające praktykowaniu selekcji płci jako dochodowego biznesu.

Po trzecie, należy wdrożyć środki wsparcia dla dziewcząt i kobiet. Środki te winny wspierać stworzenie takiego otoczenia edukacyjnego i społecznego, w którym kobiety i mężczyźni, dziewczęta i chłopcy byliby traktowani na równi, w którym materiały edukacyjne nie powielająby stereotypowych obrazów kobiet i mężczyzn, prowadząc do wzmocnienia kobiecych szans na pełną równość i partnerstwo w społeczeństwie. Komisja i wszystkie odnośne organizacje międzynarodowe winny wspierać formalne i nieformalne programy edukacyjne. Obejmuje to udzielanie kobietom wsparcia i umożliwianie im wzmocnienia poczucia własnej wartości, zdobywania wiedzy oraz podejmowania decyzji dotyczących ich zdrowia oraz wzięcia za nie odpowiedzialności. Ponadto niezbędny jest wzajemny szacunek między płciami w kwestiach dotyczących seksualności i płodności oraz uświadamianie mężczyznom znaczenia zdrowia kobiecego.

Po czwarte, państwa powinny opracować i promować przepisy oraz ramy polityczne ukierunkowane na wyeliminowanie głównych przyczyn nierówności powodujących występowanie zjawiska selekcji płci. Niezbędne jest opracowanie strategii politycznych w obszarach takich, jak prawo spadkowe, posagi, zabezpieczenie finansowe i ochrona socjalna w starszym wieku, przy czym należy także zagwarantować, by zarówno przepisy, jak i strategie polityczne odzwierciedlały zasady praw człowieka oraz równouprawnienia płci. Rozwój systemów emerytalnych, który umożliwi osobom pozostającym w związkach oszczędzanie na starość, a także zastosowanie innych środków i instrumentów wsparcia pozwoli na ograniczenie zależności rodziców od synów oraz zmniejszenie preferencji co do ich posiadania. W ramach podejmowanych działań ustawodawczych należy zapewnić penalizację przymusowych aborcji i chirurgicznych zabiegów przerywania ciąży ze względu na płć w przypadku braku uprzedniej, świadomej zgody kobiety lub w sytuacji, kiedy nie rozumie ona charakteru przeprowadzanej interwencji. Bardzo ważne jest zagwarantowanie, by przepisy dotyczące selekcji płci były skutecznie wdrażane oraz by na osoby łamiące prawo nakładano odpowiednie sankcje.

Po piąte, Komisja winna wspierać działania budujące wsparcie i świadomość, które inicjują dyskusję i debatę publiczną w ramach sieci społecznościowych i ogólnie społeczeństwa obywatelskiego. Doprowadzi to do wzmocnienia i rozszerzenia konsensusu wokół koncepcji równej wartości dziewcząt i chłopców.

Wreszcie kluczowe jest, aby Komisja oraz delegatury UE uwzględniły ludobójstwo ze względu na płć w programie dialogu politycznego z odpowiednimi państwami trzecimi, a także włączyły je jako istotną kwestię do programu polityki rozwoju po roku 2015.

Podejmując starania na rzecz walki z ludobójstwem ze względu na płeć, warto odnotować zachęcający przykład Korei Południowej, która zmierza ku normalności, choć struktura płci w tym kraju jest tak samo zniekształcona jak w Chinach. Tendencja ta wynika z dokonanej zmiany kulturowej. Dzięki edukacji kobiet, powództwom o dyskryminację i orzeczeniom sądowym potwierdzającym zasadę równych praw preferowanie synów jawi się obecnie jako przestarzała i niepotrzebna koncepcja.

OPINIA MNIEJSZOŚCI

zgodnie z art. 52 ust. 3 Regulaminu

Anna ZÁBORSKÁ

Ludobójstwo ze względu na płeć oznacza selektywną aborcję na podstawie płci płodu. Podtrzymuję, że ludobójstwo ze względu na płeć jest światowym problemem wszędzie tam, gdzie kobiety w ciąży podejmują decyzję o aborcji płodów płci żeńskiej, zarówno świadomie, jak i w wyniku presji. Problem ten wiąże się z obciążaniem społeczeństwa kosztami finansowymi i społecznymi (brak równowagi demograficznej, opieka poaborcyjna, leczenie PASS, wyższe ryzyko wystąpienia raka piersi oraz wyższa liczba samobójstw wśród kobiet). Dlatego też należy poprawić dostęp kobiet ciężarnych i matek do opieki zdrowotnej. Należy utrzymać podstawowe prawo człowieka do odmowy działania sprzecznego z własnym sumieniem oraz obowiązek zapewnienia pacjentom przez państwo szybkiego dostępu do legalnej pomocy medycznej w szczególnych przypadkach zapotrzebowania na doraźną opiekę nad kobietami w ciąży i matkami; Domagam się, by Komisja i ESDZ w pełni uszanowały zastrzeżenia dotyczące zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego oraz aborcji wyrażone przez państwa w międzynarodowych traktatach, konwencjach i programach. Konwencja o prawach dziecka ONZ mówi, że każde dziecko – niezależnie od płci – ma prawo do odpowiedniej ochrony prawnej przed i po urodzeniu, wyrok ETS nr C-34/10 potwierdza, że każda ludzka komórka jajowa po zapłodnieniu stanowi zarodek ludzki, a ten ostatni stanowi konkretny **etap** w rozwoju organizmu ludzkiego.

4.6.2013

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

w sprawie ludobójstwa ze względu na płeć: brakujące kobiety?
(2012/2273(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Corina Crețu

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z głębokim zaniepokojeniem zauważa zakłóconą strukturę płci w różnych częściach świata, zwłaszcza w Chinach i Indiach, gdzie preferowanie synów i wynikające z tego ludobójstwo ze względu na płeć skutkuje „brakiem” prawie 200 milionów kobiet¹;
2. zwraca uwagę, że wyplenienie praktyk selekcji ze względu na płeć to skomplikowany proces wymagający przyjęcia szeregu powiązanych podejść i metod, od zbadania przyczyn leżących u źródła tych praktyk oraz czynników kulturalnych i społeczno-gospodarczych krajów, w których preferuje się synów/mężczyzn, po prowadzenie kampanii na rzecz praw i statusu dziewcząt i kobiet oraz wprowadzanie przepisów i regulacji w tym zakresie; w szerszym kontekście uważa, że jedynym trwałym sposobem zapobieżenia dalszemu rozwijaniu praktyk selekcji płci jest propagowanie równej wartości obu płci w każdym społeczeństwie;
3. przypomina, że propagowanie równości płci i upewnienie kobiet to jedno z milenijnych celów rozwoju, i podkreśla, że aborcja ze względu na płeć zagraża osiągnięciu tego celu;
4. podkreśla, że według kilku badań brak równowagi płciowej mógłby prowadzić do nasilenia się nielegalnego handlu dla celów zawarcia małżeństwa lub wykorzystywania seksualnego, przemocy wobec kobiet, małżeństw dzieci i małżeństw przedwczesnych lub pod przymusem, oraz do HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową, zagrażając tym samym stabilności i bezpieczeństwu społecznemu; wzywa zatem do

---

¹ *United Nations Fact Sheet: International Women's Day 2007* (Karta informacyjna ONZ: Międzynarodowy Dzień Kobiet 2007), tekst dostępny pod adresem:
<http://www.un.org/events/women/iwd/2007/factsfigures.shtml>

wyczerpującego przeglądu ewentualnych konsekwencji, jakie niesie za sobą postępująca nadwyżka mężczyzn dla zdrowia, gospodarki i bezpieczeństwa;

5. wzywa rząd państw partnerskich do ograniczenia kosztów opieki zdrowotnej za leczenie dzieci, zwłaszcza dziewczynek, które czasem umierają w wyniku złej lub nieodpowiedniej opieki, jaką otrzymują;
6. zwraca uwagę, że niepowodzenie w upelnomocnieniu kobiet i dzieci, jak również niepodejmowanie wysiłków, by zmienić normy i struktury społeczne, mają poważne konsekwencje prawne, etyczne, zdrowotne oraz w zakresie praw człowieka i w skali długoterminowej mogą pociągnąć za sobą katastrofalne skutki przynoszące szkodę społeczeństwom, które się tego dopuszczają;
7. wzywa UE do zdecydowanego podkreślenia aspektu płci we wszystkich partnerstwach i rozmowach z krajami rozwijającymi się oraz do podkreślenia w nich kwestii upodmiotowienia kobiet, jak stwierdzono w Konsensusie europejskim w sprawie rozwoju; uważa ponadto, że konieczne jest uwzględnianie aspektu płci na wszystkich etapach wsparcia budżetowego, m.in. przez promowanie dialogu ze stowarzyszeniami kobiet w krajach rozwijających się i poprzez wprowadzanie wskaźników w rozbiciu na płeć; podkreśla fakt, że poprawa poziomów edukacji, możliwości zatrudnienia i zintegrowanej opieki zdrowotnej, obejmującej usługi zdrowotne w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego dla kobiet, mają kluczowe znaczenie w dążeniach do wyeliminowania praktyk selekcji płci – od aborcji po dzieciobójstwo – a także dla osiągnięcia ogólnego wzrostu gospodarczego w krajach rozwijających się oraz ograniczenia ubóstwa; podkreśla, że upelnomocnienie kobiet oraz zaangażowanie mężczyzn stanowią klucz do zwalczania nierówności płciowej i promowania zmian zachowania i zmian społecznych, koniecznych do wyeliminowania w perspektywie długoterminowej praktyk selekcji w oparciu o płeć;
8. podkreśla, że wysiłki, by ukrócić selekcję w oparciu o płeć, nie mogą utrudniać ani ograniczać prawa kobiet do dostępu do legalnych technologii i usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego;
9. podkreśla znaczenie przygotowania przepisów zwalczających selekcję w oparciu o płeć, które powinny obejmować pakiety ochrony socjalnej dla kobiet, lepsze monitorowanie wdrażania obowiązujących przepisów i silniej skupiać się na kulturalnych i społeczno-gospodarczych przyczynach tego zjawiska, aby zająć się jego rozwiązaniem w trwały i całościowy sposób, utrzymując przy tym w mocy równość płci i zachęcając do czynnego udziału ze strony społeczeństwa obywatelskiego;
10. wzywa UE i jej kraje partnerskie do poprawy – za pośrednictwem współpracy w dziedzinie rozwoju – monitorowania i gromadzenia danych na temat wskaźników struktury płci w chwili urodzenia, a także do podjęcia sprawnych działań w celu zaradzenia ewentualnemu brakowi równowagi; wzywa w związku z tym do bliższej współpracy między UE, agencjami ONZ i innymi partnerami międzynarodowymi oraz rządami partnerskimi;
11. podkreśla, że wszelkie wysiłki prawne i polityczne mające na celu zapanowanie nad selekcją w oparciu o płeć lub jej ograniczeniem muszą chronić prawo kobiet do dostępu

do legalnych technologii i usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, bez potrzeby pytania o zgodę małżonka;

12. wzywa rządy krajów partnerskich do zwalczania ludobójstwa ze względu na płeć poprzez przyjmowanie realistycznych strategii politycznych, które działają na rzecz kobiet i ich roli w społeczeństwie obywatelskim poprzez zachęcanie kobiet do kształcenia się, oraz do zwalczania dyskryminacji kobiet, zwłaszcza w obszarze zatrudnienia;
13. wzywa rządy krajów partnerskich do współpracowania na poziomie międzynarodowym w zwalczaniu oszustw, korupcji oraz handlu kobietami;
14. apeluje o szczegółowe przeanalizowanie dogłębnych motywów finansowych i gospodarczych przyczyniających się do praktyk selekcji opartej na płci; wzywa ponadto rządy do aktywnego zajęcia się obciążeniami, jakie mogą spoczywać na rodzinach, a tym samym prowadzić do zjawiska nadwyżki mężczyzn;
15. wzywa UE, organizacje międzynarodowe, rządy krajowe oraz inne zainteresowane strony do podejmowania współpracy, by zapewnić dostęp do ochrony społecznej sprzyjającej włączeniu społecznemu, szczególnie w formie ubezpieczenia emerytalnego, zdrowotnego lub ubezpieczenia upraw w przypadku mieszkańców krajów rozwijających się w celu zagwarantowania większej ochrony gospodarczej wszystkim jednostkom oraz ukrócenia preferowania mężczyzn;
16. wzywa kraje korzystające z pomocy rozwojowej, szczególnie te, w których ludobójstwo ze względu na płeć stanowi poważny problem, do zobowiązania się do wykorzenia tego precederu.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	28.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 21 - : 0 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Maurice Ponga, Jean Roatta, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Kriton Arsenis, Philippe Boulland, Emer Costello, Isabella Lövin

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	19.6.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 15 - : 11 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Mariya Gabriel, Katarína Neveďalová, Antigoni Papadopoulou, Eleni Theocharous
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jill Evans, Anna Hedh